

Socialförsäkringsutskottets betänkande

1982/83:12

om vuxenutbildningsnämndernas sammansättning m. m. (prop. 1982/83:25 delvis)

Propositionen

Regeringen har i proposition 1982/83:25 med förslag om tilläggsbudget I, bil. 5 (utbildningsdepartementet), under litt. G. Studiestöd m. m., föreslagit riksdagen att godkänna vad i propositionen förordats under

- dels* (G 1) i fråga om vuxenutbildningsnämndernas sammansättning,
- dels* (G 5) angående medel till uppsökande verksamhet.

Motionerna

I motion 1982/83:69 av Per Unekel m. fl. (m) hemställs att riksdagen avslår yrkandet i propositionen under

- 1) G 1 Centrala studiestödsnämnden m. m.,
- 2) G 5 Vuxenstudiestöd m. m.

I motion 1982/83:70 av Jan-Erik Wikström (fp) och Kerstin Göthberg (c) hemställs att riksdagen avslår vad som i propositionen förordats i fråga om vuxenutbildningsnämndernas sammansättning.

Utskottet

Vuxenutbildningsnämndernas sammansättning

Vuxenutbildningsnämnderna, som är 24 till antalet, har hand om ärenden om vuxenstudiestöd och bidrag till uppsökande verksamhet. Av nämndernas nio ledamöter utser regeringen fem, varav tre på förslag av Landsorganisationen i Sverige (LO) och två på förslag av Tjänstemännens centralorganisation (TCO). Nuvarande mandatperiod löper ut den 31 december i år.

Vid föregående riksmöte godkände riksdagen ett förslag i proposition 1981/82:100 om att för kommande mandatperiod endast två ledamöter skulle utses på förslag av LO. I stället skulle en ledamot utses efter gemensamt förslag av Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Sveriges fiskares riksförbund (SFR) och Sveriges hantverks- och industriorganisation-Familjeföretagen (SHIO-Familjeföretagen) (SfU 1981/82:8, rskr 186).

I den förevarande propositionen förordas att nuvarande ordning för utseende av ledamöter behålls. Förslaget överensstämmer med vad som förordades i reservation 1 (s) i betänkande SfU 1981/82:8.

Motionärerna i motion 69 av Per Unckel m. fl. och motion 70 av Jan-Erik Wikström och Kerstin Cöthberg vidhåller beslutet från föregående riksmöte och yrkar avslag på propositionen.

Utskottet delar den i reservation 1 till betänkande SfU 1981/82:8 uttalade uppfattningen att det inte finns anledning frångå den nuvarande ordningen för utseende av ledamöter i vuxenutbildningsnämnderna. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att egenföretagarna inte bidrar till finansieringen av vuxenstudiestödet utan att detta helt bekostas av arbetsgivaravgifter som avräknas på löntagarnas löneutrymme. Så länge denna ordning består bör också löntagarorganisationerna föreslå de representanter i vuxenutbildningsnämnderna som utses av regeringen. Utskottet biträder sålunda propositionen och avstyrker bifall till motionerna 69 och 70, förstnämnda motion i motsvarande del.

Medel till uppsökande verksamhet

I betänkandena SfU 1981/82:8 och 14 behandlades även regeringens förslag till finansiering av anslaget G 5. Vuxenstudiestöd m. m. för budgetåret 1982/83. Enligt förslaget skulle 614,2 milj. kr. av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften användas för att finansiera anslaget. Samma belopp föreslogs anvisat som ett reservationsanslag till anslaget Vuxenstudiestöd m. m. Medlen föreslogs fördelade inom anslaget bl. a. så att 26 milj. kr. skulle avsättas till uppsökande verksamhet på arbetsplatser.

Utskottet hemställde att riksdagen med bifall till den socialdemokratiska motionen 1981/82:1263 yrkandena 13, 14 och 15 dels skulle ge regeringen till känna att 28 milj. kr. skulle avsättas till uppsökande verksamhet på arbetsplatser, dels godkänna att 627,2 milj. kr. av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften skulle användas för att finansiera anslaget Vuxenstudiestöd m. m. och dels att till Vuxenstudiestöd m. m. skulle anvisas ett förhöjt reservationsanslag av 627,2 milj. kr.

Riksdagen biföll utskottets hemställan i betänkande SfU 1981/82:14 beträffande bidraget till uppsökande verksamhet på arbetsplatser. Riksdagen avslö emellertid utskottets hemställan vad avsåg medelsanvisningen och anvisade, med bifall till reservation nr 11 (c, fp) i betänkandet, av regeringen föreslagna 614,2 milj. kr. till anslaget Vuxenstudiestöd m. m. Beslutet innebär sålunda att något utrymme för de 2 milj. kr. som, utöver regeringens förslag, skulle avsättas till uppsökande verksamhet på arbetsplatser, inte finns inom anslaget.

I den förevarande propositionen förordas att utgiften för innevarande budgetår får täckas av medel ur en ingående reservation på anslaget.

Per Unckel m. fl. anför i motion 69 att propositionens förslag innebär att ramen för anslaget Vuxenstudiestöd m. m. vidgas i efterhand och att riksdagen bör avvisa förslaget.

Eftersom riksdagens beslut om medel till anslaget Vuxenstudiestöd m. m. för innevarande budgetår innebär att samtidigt beslutade utgifter inom anslaget inte kan täckas har utskottet ingen erinran mot propositionens förslag.

Utskottet hemställer

1. beträffande *vuxenutbildningsnämndernas sammansättning* att riksdagen med bifall till proposition 1982/83:25 i motsvarande del och med avslag på motion 1982/83:69 yrkande 1 och motion 1982/83:70 godkänner vad som förordats i propositionen.
2. beträffande *medel till uppsökande verksamhet* att riksdagen med bifall till propositionen i motsvarande del och med avslag på motion 1982/83:69 yrkande 2 godkänner vad som förordats i propositionen.

Stockholm den 2 december 1982

På socialförsäkringsutskottets vägnar

SVEN ASPLING

Närvarande: Sven Aspling (s), Nils Carlshamre (m), Doris Håvik (s), Börje Nilsson (s), Ralf Lindström (s), Lars-Åke Larsson (s), Gullan Lindblad (m), Elis Andersson (c), Ulla Johansson (s), Lena Öhrsvik (s), Siri Häggmark (m), Karin Israelsson (c), Karin Nordlander (vpk), Barbro Nilsson i Visby (m) och Gunhild Bolander (c).

Reservation

Vuxenutbildningsnämndernas sammansättning (mom. 1)

Nils Carlshamre (m), Gullan Lindblad (m), Elis Andersson (c), Siri Häggmark (m), Karin Israelsson (c), Barbro Nilsson i Visby (m) och Gunhild Bolander (c) anser:

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att de skäl som riksdagen anförde vid föregående riksmöte, nämligen att det var rimligt att egenföretagareorganisationerna bör utse en representant i vuxenutbildningsnämnderna med hänsyn till att förmåner inom vuxenstudiestödet kan utgå till andra än löntagare, alljämt har giltighet. Riksdagen bör därför vidhålla beslutet.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

1. beträffande *vuxenutbildningsnämndernas sammansättning* att riksdagen med bifall till motion 1982/83:69 yrkande 1 och motion 1982/83:70 och med avslag på proposition 1982/83:25 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.